

ОРГАНІЗАЦІЯ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ГРУПАХ.

1. Вимоги до учнівських зборів.

1. Збори проводяться при визнанні необхідності їх більшістю колективу або при категоричним вимогам більшості.
2. Збори повинні допомагати досягненню конкретно поставленої мети.
3. Збори повинні бути плановими (що не виключає можливості проведення оперативних засідань коли в цьому є необхідність).
4. Збори повинні слугувати глибокому обговоренню актуальних питань, які хвилюють кожного члена колективу.
5. Збори повинні допомагати прийняттю продуманих, значимих для колективу рішень.
6. Збори повинні забезпечити заслуховування звіту кожного члена і колективне прийняття оцінки його діяльності.
7. На кожних чергових зборах необхідно заслуховувати інформацію про виконання раніше прийнятих рішень.
8. Періодично повинен проводитися глибокий аналіз діяльності всього колективу з метою подолання недоліків в роботі і пошуків резервів її подальшого удосконалення.
9. Збори повинні допомагати удосконаленню організації самоврядування і всієї навчально-виховної роботи в цілому.

2. Учніське самоврядування. Загальні засади.

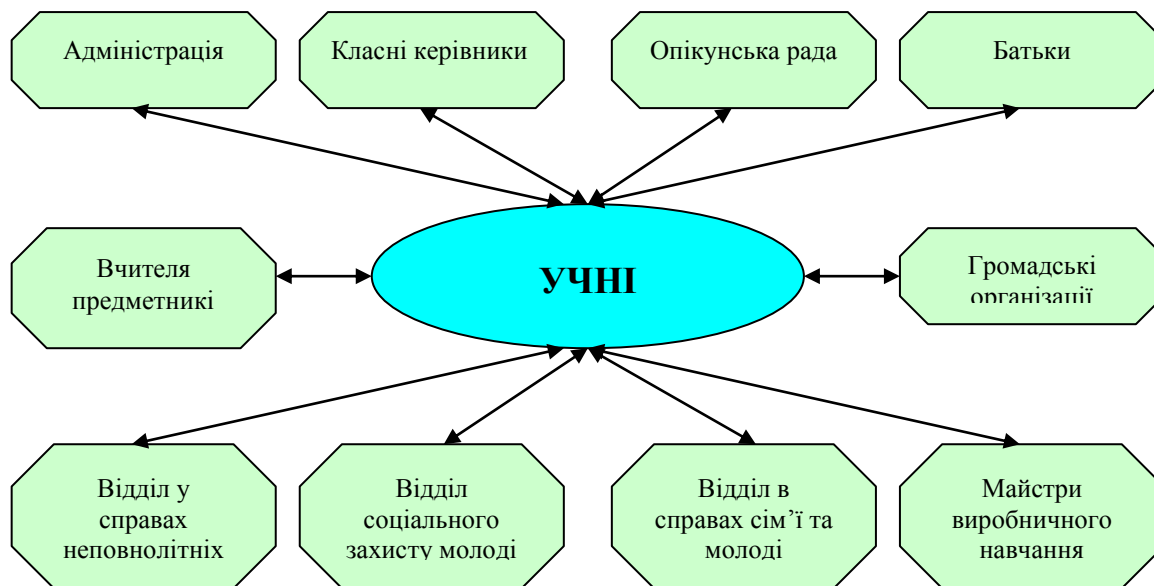
2.1. Завдання учнівського самоврядування.

Основним завданням самоврядування є виховання національної свідомості, громадської активності, формування освіченої творчої особистості.

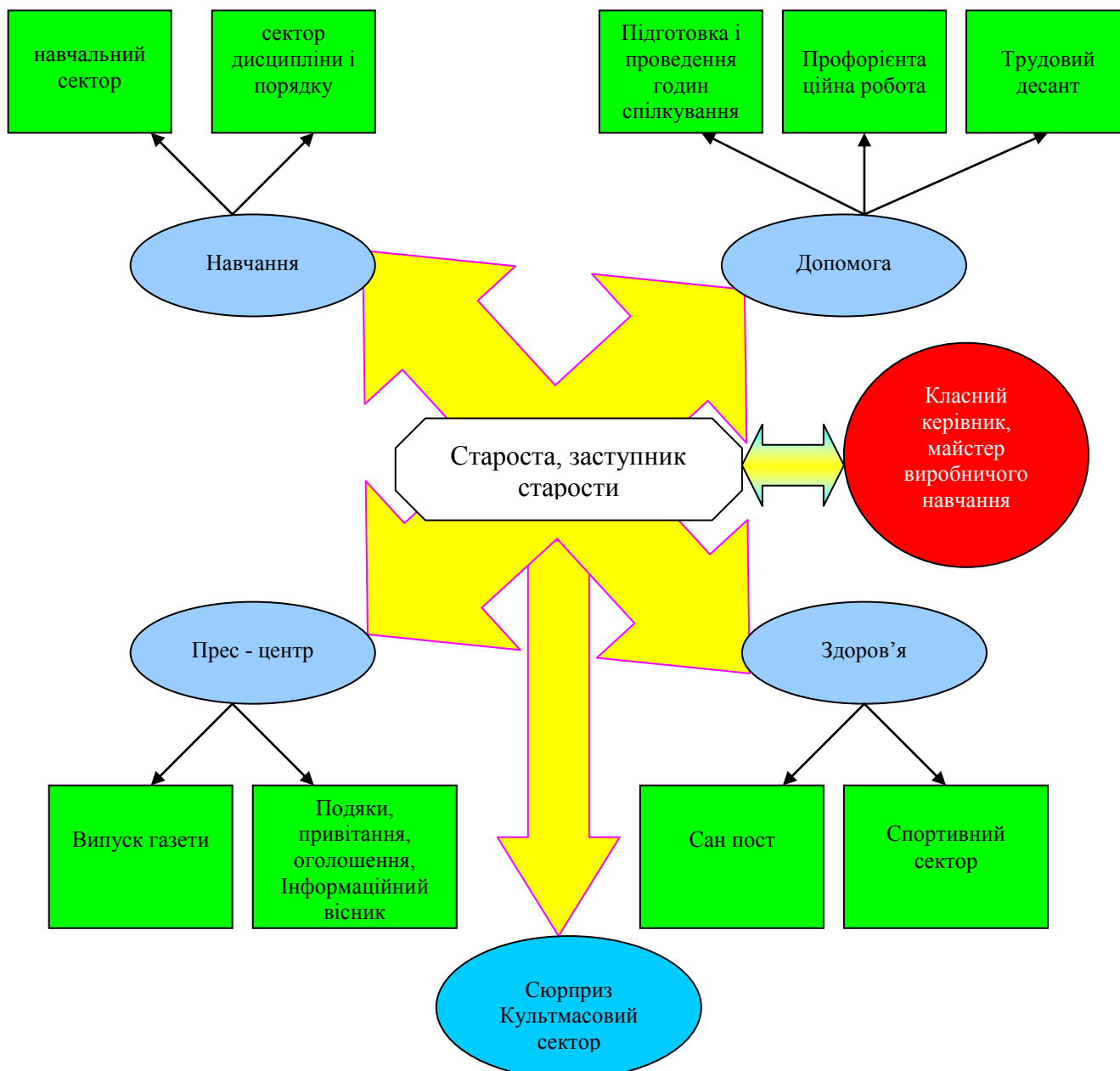
2.2. Функції учнівського самоврядування:

- Захист прав та інтересів учнів;
- Контроль за створенням належних умов для навчання, проживання, розвитку та дозвілля;
- Ініціювання, розробка і втілення проєктів, спрямованих на поліпшення навчально-виховного процесу;
- Участь у розробці планів навчально-виховної роботи ПТНЗ;
- Участь у проведенні педагогічних (батьківських) рад у питаннях організації життєдіяльності колективу, внесення від імені учнівського колективу зміни;
- Організація допомоги учням, які не встигають;
- Підтримка та захист інтересів творчо обдарованих учнів;
- Пошук шляхів налагодження стосунків між учнями, батьками, педагогами, адміністрацією;
- Організація і проведення заходів, спрямованих на покращення екологічного стану району, міста та інше;
- Участь у благоустрої ПТНЗ;
- Підготовка та проведення заходів з превентивного, правового та громадянського виховання;
- Проведення соціологічних опитувань з проблем життєдіяльності колективу;
- Організація діяльності спеціалізованих загонів: трудових, пошукових, правопорядку і дисципліни та інше.
- Організація самообслуговування:
 - контроль за порядком під час чергування групи по ПТНЗ,
 - контроль за порядком під час проведення масових заходів;
- Інформація роботи прес-центру ПТНЗ;
- Організація дозвілля учнів;
- Контроль та консультативна діяльність з питань виконання планових заходів, дотримання статуту ПТНЗ, положень, пам'яток;
- Проведення роботи з питань визначення найактивніших членів колективу, стимулювання і відзначення.

2.3. Учасники процесу самоврядування



3. Структура учнівського самоврядування в групі (варіант).



4. Закони учнівської республіки.

1. Закон про прогули і спізнення.

Прогул - це неявка на уроки без попередження і відкритого пояснення причин або без документального підтвердження причин неявки (заява батьків, довідки з лікарні). Якщо у учня є необхідність пропустити урок, він повідомляє про це викладача, вказує причину. Прогульник відпрацьовує і здає навчальний матеріал пропущеного уроку у визначений викладачем час і спосіб.

Спізнення - це поява учня в класі після того, як викладач почав урок, без попередження і відкритого пояснення причини або без такого пояснення після закінчення уроку.

Прогул і спізнення - вчинки, що ображають гідність і марнують час викладача і учнів, тому за прогул і спізнення винуватці повинні вибачатись.

2. Закон про побутову культуру.

Кожний учень дбає про високу побутову культуру в ПТНЗ. Побутова культура - це вміння бути охайним, стриманим у поведінці, вміння бережливо ставитися до майна ПТНЗ і робити все для його збереження.

В ПТНЗ вважається варварством і не допускається:

- смітити;
- заходити в приміщення з брудним взуттям;
- плювати;
- писати на меблях, стінах, підвіконнях, дверях та інших не призначених для писання предметах;
- ламати меблі, обладнання, виводити з ладу технічні засоби навчання, приводити їх в неестетичний стан, псувати книги;
- завдавати будь-якої шкоди особистим речам учнів, викладачів та працівникам училища.

Рішення про стягнення, відшкодування збитків і інше приймає староста, колектив групи, рада школярів адміністрації.

3. Положення про суд честі.

Захист честі і гідності учнів, педагогічних працівників та працівників ПТНЗ покладається на суд честі.

Суд честі обирається учнями (1 чол. Від групи), склад суду затверджується радою учнів і директором ПТНЗ.

Суд розглядає заяви подавачів не пізніше як через тиждень від дня подачі. Справа розглядається в присутності обох сторін.

Якщо звинувачений не з'являється на суд без поважних причин, то справа розглядається без нього, а про рішення суду його повідомляє один із суддів. Суд слідкує за тим, щоб справа велася коректно. Суд має право винести наступні рішення:

- примирення сторін;
- вибачення;
- публічне вибачення;
- попередження про вилучення з ПТНЗ.

4. Закон про захист честі і гідності учня ПТНЗ, педагогічних працівників і працівників ПТНЗ.

Особистість кожного, хто навчається чи працює в ПТНЗ є недоторканою і ніщо не повинно загрожувати здоров'ю людини, обмежувати її права, ображати честь і гідність. образою честі і гідності людини є:

- нанесення побоїв, побиття;
- загроза, залякування і шантаж;
- вживання образливих слів, кличок;
- глузування з фізичних недоліків;
- дискримінація за національними і соціальними ознаками;
- навмисне доведення іншої людини до стресу, зриву, здирство, вимагання;
- крадіжка;
- псування майна ПТНЗ, особистих речей інших людей;
- брудні наклепи, плітки;
- будь-які дії чи слова, що ображають честь, гідність іншої людини.

Прийнято радою ПТНЗ

„Затверджено”

Директор ПТНЗ

5. Правила - норми учнівського самоврядування в групі.

Діяльність учнівського самоврядування має свою „дистанцію”. Здоланню дистанції сприяє висока управлінська культура, яка потребує таких правил:

1. Сміливіше внось пропозиції за для прийняття колективного рішення.
2. Не бійся, що вносити ідеї прості, з банку ідей відберемо золоті.
3. Ідею іншого критикувати не маєш права, покритикуєш - не буде ідей.
4. Думку викладай чітко, якщо потрібно - повтори.
5. Часу не марнуй, пропозиції внось коротко і ясно.
6. Добре зрозумієш - краще зробиш.
7. Погодився легко - не означає сприйняв глибоко.
8. Не думай, що в чомусь вищий від друзів, не веди себе зверхньо.
9. Довіру треба розуміти так: все перевіряється ділом, дружбою і турботою.
10. Перш ніж приймати рішення навчись бездоганно виконувати рішення інших.
11. Не соромся помилятися, соромно не вміти і не бажати виправитись.
12. Не відкладай на завтра вирішення такого питання, яке можна вирішити сьогодні.
13. Прийняв рішення - виконуй ! Доручив іншим - довіряй! Довіряючи - перевіряй! Допмагаючи - не підміняй!
14. Умієш сам - навчи товариша!
15. Критикуй доброзичливо.
16. Принциповість не повинна бути дріб'язковою.
17. Довіряй і перевіряй!
18. "Сірих" в колективі не має!
19. Хороший організатор зараз - відмінний керівник в майбутньому.
20. Умій порівнювати! Умій думати!
21. Невірний висновок - біда колективу.
22. Керуючи товаришем - керуй собою!
23. Розмовляй, але не кричи! Критикуй, але не бубони!
24. Справедливість - залог дружби!
25. Крик заглушує власні хороші думки.
26. Пам'ятай! Ти завжди зможеш зробити краще.
27. Один за всіх, всі за одного.
28. Ставлячи вимоги до інших, подумай, чи можеш ти їх виконати сам?
29. Самодисципліна перша ланка самоврядування.

6. Алгоритм створення учнівської ради у групі.



7. Вивчення індивідуальних особливостей учнів до початку навчального року

За допомогою таблиці (додаток № 1) можливо побачити склад групи, вирішити кому в першу чергу допомогти, кого залучити до активу, кого з ким здружити, кого необхідно взяти під особливий контроль.

Першоджерелом інформації про учня є його невелика особиста справа: анкета, характеристика зі школи й медична довідка.

Додаток № 1

№ з/р	Прізвище, ім'я та по батькові	Дата народження	Стисла характеристика	Хто є хто (А-актив, П-пасив, С-середник)	Відомості про родину, батьків	Відомості з шкільних характеристик

Під час першої зустрічі з новачками пропонується заповнювати спеціальну анкету в якій містяться такі питання:

- середній заробіток членів сім'ї ;
- твоє улюблене заняття;
- службовий телефон батьків;
- маршрут від дому до ПТНЗ;
- прізвища товаришів, котрі навчаються у ПТНЗ й мешкають поруч з тобою.

8. Анкета для виявлення стосунків у колективі.

1. Скільки тобі років?
2. Стать?
3. Ти любиш училище?
 - Дуже люблю;
 - Не люблю;
 - Трішки люблю;
4. Як ти відчуваєшся в училищі?
 - Спокійно;
 - Весело;
 - Нудно;
 - Страшно;
 - Комфортно;
 - Неспокійно;
 - Самотньо;
5. Чи подобається тобі хтось з групи?
 - (так / ні)
6. Якщо так, то що переважає у ваших стосунках?
 - Взаєморозуміння;
 - Взаємодопомога;
 - Справжнє кохання;
 - Співпереживання;
 - Повага одне до одного;
 - Спільне хобі;
 - Інші почуття;
7. Які проблеми хвилюють тебе у взаєминах з одногрупниками?
8. Які стосунки склалися у вашій групі?
 - Взаєморозуміння;
 - Байдужості;
 - Поваги і довіри;
 - Насилля;
 - Співпереживання;
 - Переслідування та висміювання;
 - Взаємодопомоги;
9. Чи хотів би ти запросити до себе на день народження когось з викладачів чи майстрів виробничого навчання?
 - (так / ні)
10. Як би ти охарактеризував стосунку між учнями вашої групи?
 - Дружні, співпрацюємо, турбуємося один про одного та водночас відчуваємо відповідальність за власні вчинки перед колективом;
 - Товариські, дружні, але не дуже міцні, тривалі;
 - Абсолютно байдужі і ніхто нікого не цікавить;
 - Нещирі: за злагодою приховується утиск з боку сильних;
 - Ми всі підкоряємося одному "королю" або групі нахабних небезпечних посіпак;
 - Ми весь час сваримося та сперечаємося одне з одним;

- Стосунки між нами бувають різні залежно від ситуації.
11. Я вважаю за краще зі своїми одногрупниками:
 - Вчити уроки;
 - Виїздити на природу;
 - Брати участь у громадській роботі;
 - Захищати їх від небезпеки;
 - Триматися від них подалі;
 - Проводи вільний час;
 - Допомогати тим, хто потребує цього;
 - Обговорювати особисті проблеми;
 - Проводити свій день народження;
 - Звертатися по допомогу.
 12. Що найбільше відповідає твоїй життєвій позиції?
 - Я відчуваю потребу завжди безкорисливо допомагати іншим людям;
 - Я готовий відмовитись від власних Інтересів заради інших людей;
 - Я намагаюся поєднувати власні Інтереси з потребами та Інтересами інших людей;
 - Я допомагаю Іншим людям, якщо сам маю з цього якийсь зиск;
 - Мене не цікавлять інші люди.
 13. Хто має втрутитися і допомогти учневі, якщо він став на неправильний шлях: погано вчиться, порушує закони, вживає наркотики тощо?
 - Ніхто;
 - Одногрупники;
 - Вчителі;
 - Батьки;
 - Міліція;
 - Церква;
 - Психолог;
 - Соціальний працівник;
 - Особисто я.
 14. Якби ти йшов у розвідку, кого з групи хотів би взяти з собою?

9. Анкета для вивчення моральної орієнтації учня.

1. Скільки тобі років?
2. Стать?
3. Як ти ставишся до погляду своїх батьків на життя?
 - Повністю погоджуюся;
 - Майже погоджуюся;
 - Багато в чому погоджуюся;
 - Зовсім не погоджуюся;
4. Що найголовніше мати, в житті (чого ти хочеш домогтися передусім)?
 - Багато грошей;
 - Можливість допомагати людям;
 - Цікаву роботу;
 - Визнання навколишніх людей;
 - Успіх у жінок (чоловіків);
 - Фізичну силу і здоров'я;
 - Владу над людьми;
 - Сімейне благополуччя;
 - Духовне багатство;
 - Солідну посаду;
 - Моральну досконалість;
 - Процвітаючий бізнес;

- Інше.
- 5. Як ти ставишся до людей Інших рас І національностей?
 - З неприязню, з ненавистю;
 - Байдуже;
 - Вивчаю, цікавлюсь;
 - Вважаю рівними з собою;
 - Готовий до дружби І співпраці;
 - Не бачу проблем.
- 6. З якими наведеними тут думками ти погоджуєшся?
 - Турбота про навколишніх людей важлива якість людини;
 - Турбота про процвітання своєї країни -- головна риса громадянина;
 - Єдина турбота людини - її сім'я;
 - Людина має турбуватися тільки про.
- 7. З якою думкою ти погоджуєшся?
 - Людина відповідає за все, що відбувається навколо;
 - Людина відповідає лише за свої вчинки;
 - Людина відповідає за свою сім'ю і близьких людей;
 - Людина відповідальна за долю світу, довкілля, всього людства.
- 8. Який з перерахованих поглядів стосується тебе?
 - Я поважаю кожную людину, якщо вона не злочинець;
 - Я поважаю лише близьких друзів;
 - Я поважаю лише багатих І знаменитих;
 - Я поважаю тільки старших;
 - Я не зобов'язаний поважати будь-яку людину.
- 9. Чи можна розглядати працю в житті людини?
 - Як засіб до існування;
 - Як вищий сенс життя;
 - Як виявлення своїх сил І можливостей;
 - Як неприємний обов'язок;
 - Як потреба здорового організму?
- 10. З яким із наведених суджень ти погоджуєшся?
 - У колективі відчуваєш себе сильнішим, здається, що виростають крила;
 - Колектив допомагає жити, вчитися, підтримує у важкі хвилини;
 - Колектив обмежує свободу людини;
 - Людина в колективі перетворюється на піщинку.
- 11. Я в добрих стосунках зі своїми одногрупниками?
 - Повністю погоджуюсь;
 - Погоджуюсь;
 - Я не знаю;
 - Не погоджуюсь;
 - Зовсім не погоджуюсь.
- 12. Які дії, вчинки, особисті якості твоїх одногрупників ти найбільше шануєш?
- 13. Які дії, негативні вчинки, особисті якості твоїх одногрупників ти найбільше засуджуєш?
- 14. Що найбільше цікавить тебе у кінофільмах, книгах, у передачах телебачення?
 - Кримінальна хроніка;
 - Події у світі;
 - Досягнення науки, техніки;
 - Проблеми моралі;
 - Класична музика;
 - Політика;
 - Бізнес;
 - Спорт;

- Релігія;
 - Рок-музика;
 - Фантастика, пригоди;
 - Секс;
 - Комедії та шоу;
 - Фільми жахів;
 - Детективи;
 - Розповіді про тварин;
 - Проблеми сім'ї;
15. Хто твій улюблений герой кіно, телефільмів, літератури?
16. Чи часто ти пропускаєш уроки?
- Ніколи;
 - Випадково;
 - Іноколи;
 - Часто;
 - Дуже часто;
17. Чому ти пропускаєш уроки?
- Мені нудно;
 - Мені не подобається навчання;
 - Тому, що пропонують друзі;
 - Бо є поважна причина;
 - Я не люблю своїх одногрупників;

10. Анкета „Чи вмієш ти розв'язувати свої проблеми?“.

1. Чи розповідаєте ви про свої проблеми, неприємності?
- Ні, це б вам не допомогло - 3 очки;
 - Звичайно, якщо є підходящий співбесідник - 1 очко;
 - Не завжди, іноді вам і самому важко думати про них – 2 очки;
2. Наскільки сильно ви переживаєте страждання?
- Завжди дуже важко - 4;
 - Це залежить від обставин - 0;
 - Ви стараєтесь терпіти, не сумніваючись, що будь-якій проблемі рано чи пізно приходить кінець - 2;
3. Ви вживаєте спиртне для того, щоб...
- Втопити в нього свої проблеми-5;
 - Просто це подобається - 1;
 - Я не вживаю спиртного - 0;
4. Що ви робите, коли вас щось глибоко ранить?
- Дозволяєте собі радість, яку довго не могли дозволити – 0
 - Йдете до хороших друзів - 2;
 - Йдете додому і жалієте самого себе - 4;
5. Коли близька людина вас кривдить:
- „ховається” до своєї раковини - 3;
 - вимагає пояснень - 0;
 - розповідає про це кожному, хто тільки готовий слухати - 1;
6. У хвилину щастя:
- не думаєте про перенесене нещастя - 1;
 - боїтеся, що ця хвилина надто швидко мене - 3;
 - не забуваєте про те, що в житті є й багато неприємностей -5;
7. Що ви думаєте про психіатрію:
- ви б не хотіли стати їх пацієнтом - 4;
 - багатьом людям вони могли б допомогти - 2;
 - людина й сама багато в чому може допомогти собі - 3;
8. На вашу думку, доля:

- вас переслідує - 8;
 - до вас несправедлива - 1;
9. Про що ви думаєте після сварки з коханою людиною?
- Про те приємне, що було в нас в минулому - 1;
 - Мріє про таємну помсту - 2;
 - Думаєте про те, скільки ви вже від нього (неї) витерпіли -3.

Підрахуйте очки, які ви набрали.

7-15 очок. Ви легко миритесь з своїми неприємностями, навіть бідами, оскільки вмієте їх правильно оцінювати. Дуже важливо й те, що ви не надто себе любите жаліти (слабкість, яку до самого себе почувають багато хто). Ваша душевна рівновага гідна захоплення.

16-26 очок. Буває, що ви іноді "проклинаєте" долю. У вас є прекрасна "віддушину" - можливість "виплеснути" свої проблеми на інших. Після цього вам одразу ж стає легше (при цьому вам звичайно, важливо, щоб вас уважно слухали і співпереживали вашим проблемам, неприємностям). І все ж замисліться, чи не варто вам побільше володіти собою, а не постійно користуватися лише таким способом розв'язання своїх проблем.

27-37 очок. Ви ще не вивчилися правильно "розправлятися" з своїми бідами. Можливо, тому вони вас так і терзають. Ви вважаєте за краще закритися в собі, нерідко пожаліти себе. Але, можливо, слід використати й інший спосіб? Мобілізуйте свою енергію. В вас достатньо доброго начала, що допоможе вам з успіхом розв'язати всі ваші проблеми та неприємні ситуації.